

27 Νοεμβρίου, 1996

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στές]

INTERAMERICAN PROPERTY AND CASUALTY INSURANCE CO.,

Εφεσείοντες,

v.

ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ,

Εφεσίβλητης.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 9399)

Συμβάσεις — Ασφαλιστική σύμβαση — Όρος ανανέωσης μόνον εφόσον πληρωθεί και γίνει αποδεκτό το ασφάλιστρο — Πληρωμή του ασφαλίστρου με επιταγή ίδιας ημέρας και άλλης υστεροπληρωτέας — Αποδοχή τους και έκδοση απόδειξης για την πρώτη — Επιστροφή της πρώτης ως απλήρωτης — Επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου — 5
Επιδικάστηκαν αποζημιώσεις, επειδή υπήρξε ανανέωση του συμβολαίου χωρίς να ακολουθήσει ακύρωσή του για μη πληρωμή του ασφαλίστρου.

Ήταν όρος του ασφαλιστικού συμβολαίου εναντίον πυρός μεταξύ 10
των εφεσείοντων και της εφεσείουσας, ότι θα ανανεώνετο αν ο ασφαλιζόμενος πλήρωνε προς την ασφαλιστική εταιρεία και αυτή αποδέχεται κατά τη λήξη το απαιτούμενο ασφάλιστρο για την ανανέωσή του.

Κατά τη λήξη του η εφεσίβλητη, με σκοπό την ανανέωση του συμβολαίου παρέδωσε στους εφεσείοντες τραπεζική επιταγή της ίδιας ημερομηνίας για ΛΚ 45 και άλλη υστεροπληρωτέα για ΛΚ 100 προς συμπλήρωση του ασφαλίστρου που ήταν ΛΚ 145. Οι εφεσείοντες τις παρέλαβαν αλλά εξέδωσαν απόδειξη λίγες μέρες μετά για μόνο ΛΚ 45 με τη σημείωση ότι "πληρωμή με επιταγή θα ισχύει αν εξαργυρωθεί από 20
την τράπεζα κατά την παρουσίασή της". Η επιταγή επιστράφηκε ως απλήρωτη. Δώδεκα μέρες μετά πυρκαϊά προκάλεσε ζημιά για την οποία, συμφωνήθηκε ότι αν το ασφαλιστικό συμβόλαιο ήταν έγκυρο το ύψος της θα ήταν ΛΚ5,000.-

Σε αγωγή της εφεσίβλητης, το πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάσισε 25
υπέρ της, δηλαδή ότι υπήρξε ανανέωση του συμβολαίου με τη δημ-

ουργία νέου, το οποίο δεν τερματίστηκε λόγω της εκκρεμότητας του ασφαλιστρού, όπως θα μπορούσε να γίνει σύμφωνα με τον όρο 2.

5 Οι εφεσείοντες, εφεσίβαλαν την απόφαση και εισηγήθηκαν ότι ίσχυε ο γενικός όρος που προϋπέθετε την πληρωμή ολόκληρου του ασφαλιστρού πριν από την ανανέωση του συμβολαίου και ότι δεν συμφωνήθηκε πληρωμή του με δόσεις.

10 *Αποφασίστηκε ότι:*

- 10 (α) Η παραλαβή την επιταγών από τους εφεσείοντες, σήμαινε αποδοχή τους ως τρόπο πληρωμής του ασφαλιστρού με άμεση την ανανέωση του συμβολαίου και έλευση της ασφαλιστικής κάλυψης.
- 15 (β) Η μη πληρωμή των επιταγών έθετε σε λειτουργία τον σχετικό όρο του συμβολαίου για την καθυστέρηση και τίποτε περισσότερο.
- 20 (γ) Τερματισμός δυνάμει του όρου αυτού δεν έγινε και συνεπώς κατά το χρόνο του ζημιολόγου συμβάντος υπήρχε ασφαλιστική κάλυψη ως εκ της ανανέωσης του συμβολαίου, όπως ορθά διέγνωσε το πρωτόδικο Δικαστήριο.

25 *Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.*

Έφεση.

30 Έφεση από τους εναγόμενους κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού (Ηλιάδης, Π.Ε.Δ., Παμπαλλής, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 21 Φεβρουαρίου, 1995 (Αρ. Αγωγής 5604/91) με την οποία επιδικάστηκε το ποσό των £5.000 πλέον έξοδα ως αποζημιώσεις για ζημιές που προκλήθηκαν από πυρκαγιά στο εστιατόριο της ενάγουσας.

35 *Α. Χαβιαράς, για τους Εφεσείοντες.*

Λ. Κληρίδης, για την Εφεσίβλητη.

40 *Cur. adv. vult.*

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Νικολάου, Δ.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ.: Με ασφαλιστήριο συμβόλαιο ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1989, οι εφεσείοντες παρείχαν στην εφεσίβλητη κάλυψη έναντι πυρός για εστιατόριό της στον Ύψωνα, Λεμεσού. Οριζόταν ως αρχική περίοδος κάλυψης η από 20 Φεβρουαρίου 1989 μέχρι 20 Φεβρουαρίου 1990 και ρητά προβλεπόταν η δυνατότητα ανανέωσης “αν ο ασφαλιζόμενος πληρώσει προς την (ασφαλιστική εταιρεία) και αυτή αποδεχθεί κατά τη λήξη το απαιτούμενο ασφάλιστρο για την ανανέωση του παρόντος”. Σε σχέση με το πρώτο ασφάλιστρο μνημονεύεται στο προοίμιο του συμβολαίου ότι η ασφαλιζόμενη ήδη τακτοποίησε την πληρωμή. Παραθέτουμε το ουσιαστικό μέρος:

“..... Και αφού πλήρωσε το ασφάλιστρο ή την πρώτη δόση του (αν συμφωνήθηκε η πληρωμή του με δόσεις) όπως αναφέρεται στον πίνακα σαν αντισταροχή της ασφαλιστικής κάλυψης”. 15

Ας σημειωθεί ότι σε πίνακα, που ενσωματώνεται στο συμβόλαιο, δεν γίνεται εν προκειμένω πρόνοια για πληρωμή του ασφάλιστρου με δόσεις. Γενικότερα ως προς την πληρωμή, ο όρος 2 του συμβολαίου προβλέπει ότι: 20

“2. Καμιά πληρωμή ασφάλιστρων προς την INTERTRUST δεν θα θεωρείται σαν έγκυρη εκτός αν αποδεικνύεται από έντυπη εξοφλητική απόδειξη της INTERTRUST υπογραμμένη από εκπρόσωπό της, ή από εξουσιοδοτημένο πράκτορά της. 25

Σε περίπτωση που η πληρωμή του ασφάλιστρου οποιασδήποτε δόσης καθυστερήσει πέραν της ημερομηνίας οφειλής της, τότε το ασφαλιστήριο θα τεματίζεται είτε κατόπιν γραπτής ειδοποίησης της INTERTRUST στην τελευταία γνωστή διεύθυνση του ασφαλιζόμενου είτε αυτοδίκαια μετά την πάροδο τριάντα (30) ημερών από της ημερομηνίας οφειλής.” 30

Στην προκείμενη περίπτωση η εφεσίβλητη, με σκοπό έκδηλα την ανανέωση του συμβολαίου, παρέδωσε στις 26 Φεβρουαρίου 1990 στους εφεσείοντες τραπεζική επιταγή της ίδιας ημερομηνίας για ποσό £45 και άλλη επιταγή, υστεροπληρωτέα την 6 Απριλίου 1990, για ποσό £100 προς συμπλήρωση του ασφάλιστρου το οποίο ανερχόταν σε £145. Οι εφεσείοντες τις παρέλαβαν αλλά δεν εξέδωσαν απόδειξη παρά μόνο την 5 Μαρτίου 1990 και τότε μόνο για το ποσό των £45 στο οποίο αναφερόταν η μια επιταγή, η αμέσως πληρωτέα. Στην απόδειξη σημειωνόταν ότι “πληρωμή με επιταγή θα ισχύει μόνο αν αυτή εξαργυρωθεί από την τράπεζα κατά την παρουσίασή της”. Στις 9 Μαρτίου 1990, η επιταγή των £45 επιστρά- 40

φικε από την τράπεζα στους εφeseίοντες ως απλήρωτη.

5 Η επόμενη εξέλιξη σημειώθηκε στις 21 Μαρτίου 1990 με την επέ-
λευση συμβάντος εντός της ασφαλιστικής κάλυψης εάν βέβαια το
10 συμβόλαιο βρισκόταν σε ισχύ: πυρκαγιά προκάλεσε ζημιά ύψους,
όπως τελικά συμφωνήθηκε, £5.000. Η εφεσίβλητη υπέβαλε αίτημα
για αποζημίωση, υποστηρίζοντας ότι υπήρξε ανανέωση του συμβο-
15 λαίου. Οι εφeseίοντες απέρριψαν το αίτημα. Αντέτειναν ότι δεν
υπήρξε παρά μόνο "πρόταση για έκδοση νέου ασφαλιστηρίου
και/ή πρόταση για ανανέωση του εν λόγω ασφαλιστηρίου υπό τους
ιδίους όρους" χωρίς ποτέ να επέλθει ασφαλιστική κάλυψη του ζη-
μιογόνου συμβάντος.

15 Σε αγωγή της εφεσίβλητης το δικαστήριο αποφάσισε υπέρ της.
Έκρινε ότι υπήρξε "ανανέωση του συμβολαίου" με τη δημιουργία
"νέου συμβολαίου", τον αριθμό του οποίου έφερε η απόδειξη ημερ.
5 Μαρτίου 1990 ότι η εκκρεμότητα πληρωμής του ασφάλιστρου
διέπετο από τον όρο 2 του συμβολαίου. και ότι δεν επήλθε τερμα-
20 τισμός με βάση τον όρο αυτό.

20 Στο συμβόλαιο τίθενται για την ανανέωσή του, εφόσον την επι-
θυμεί η ασφαλιζόμενη, δυο προϋποθέσεις: η πληρωμή του ασφάλι-
στρου και η υπό της ασφαλιστικής εταιρείας αποδοχή της ανανέω-
σης. Και οι δυο προϋποθέσεις αποβλέπουν στην προστασία των
25 συμφερόντων της ασφαλιστικής εταιρείας. Με την πρώτη τίθεται
η εκπλήρωση συγκεκριμένης υποχρέωσης από την ασφαλιζόμενη.
Από τη φύση της όμως αυτή η προϋπόθεση δεν απαγορεύει στην
ασφαλιστική εταιρεία να προχωρήσει στην ανανέωση χωρίς την εκ
των προτέρων πληρωμή του ασφάλιστρου. Η δεύτερη, εφόσον η
30 ανανέωση, καθώς είναι πρόδηλο, δεν επέρχεται αυτόματα ή με την
άσκηση δικαιώματος αίρεσης της ασφαλιζομένης, είναι εκ των ων
ουκ άνευ. Όπως άλλωστε είναι και η προηγουμένως εκφρασθείσα
επιθυμία της ασφαλιζομένης η οποία εκδηλώνεται ως πρόταση για
35 ανανέωση. Η ανανέωση επέρχεται λοιπόν ως αποτέλεσμα μιας νέ-
ας συμβατικής σχέσης παράλληλης προς την κύρια που προορίζε-
ται να εκφράζεται με το συμβόλαιο.

40 Το κατά πόσο συνήφθη εν προκειμένω μια τέτοια νέα συμβατι-
κή σχέση αποτελεί θέμα πραγματικό. Το ότι υπήρξε πρόταση από
την εφεσίβλητη δεν αμφισβητήθηκε. Υπήρξε όμως και κάτι περισ-
σότερο από αυτό. Η εφεσίβλητη πρότεινε στους εφeseίοντες συ-
γκεκριμένο τρόπο πληρωμής, ήτοι, με δύο επιταγές, μια άμεσα πλη-
ρωτέα και μια μεταχρονολογημένη. Οι εφeseίοντες τις παρέλαβαν.
Και όταν τις παρέλαβαν δεν διατύπωσαν οποιαδήποτε επιφύλαξη.

Για πρώτη φορά διατύπωσαν επιφύλαξη πολλές ημέρες αργότερα, όταν εξέδωσαν την απόδειξη, ημερ. 5 Μαρτίου 1990. Όμως, το κατά πόσο συνήφθη ή όχι νέα συμβατική σχέση κρίνεται, κατά την γνώμη μας, με ό,τι συνέβηκε όταν παραλήφθηκαν οι επιταγές. Εάν οι εφεσεϊόντες είχαν πρόθεση να ισχύσει ο όρος του συμβολαίου 5 περί της εκ των προτέρων πληρωμής του ασφάλιστρου προτού επέλθη ανανέωση, γιατί παρέλαβαν τις επιταγές; Είχαν μήπως υπόψη τους ότι η ανανέωση θα έπετο της πληρωμής των επιταγών; Της μιας, της άμεσα πληρωτέας, ή και της άλλης, της μεταχρονολογημένης; Η θέση των εφεσεϊόντων ενώπιον του δικαστηρίου ήταν 10 πως ίσχυε ο γενικός όρος ο οποίος προϋπόθετε την πληρωμή ολόκληρου του ασφάλιστρου, όχι ότι συμφωνήθηκε να γίνει η πληρωμή με δόσεις. Αναμενόταν άραγε ότι η εφεσίβλητη, μέχρι την πληρωμή της δεύτερης επιταγής - εφόσον πληρωνόταν η πρώτη - θα παρέρμενε χωρίς ασφαλιστική κάλυψη; Και γιατί τότε να παραδώσει 15 τις επιταγές και να μην περιμένει μέχρι την απώτερη ημερομηνία για να καταβάλει ολόκληρο το ασφάλιστρο ώστε να αρχίσει η κάλυψη;

Μπορούμε νομίζουμε να συμπεράνουμε από τα πρωτογενή 20 στοιχεία ότι η παραλαβή των επιταγών από τους εφεσεϊόντες σημαίνει την αποδοχή τους ως τρόπο πληρωμής του ασφάλιστρου με άμεση την ανανέωση του συμβολαίου και την έλευση της ασφαλιστικής κάλυψης. Έπειτα από αυτό, η μη πληρωμή των επιταγών έθετε σε λειτουργία τον όρο 2 για την όποια καθυστέρηση και τίποτε 25 περισσότερο. Τετρατισμός δυνάμει του όρου 2 δεν έγινε ποτέ. Καταλήγουμε λοιπόν ότι κατά τον χρόνο του ζημιογόνου συμβάντος υπήρχε, ως εκ της ανανέωσης του συμβολαίου, ασφαλιστική κάλυψη. Ορθά ήταν που στην ουσία διέγνωσε το πρωτόδικο δικαστήριο. 30

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα υπέρ της εφεσίβλητης. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα. 35